

CO 1/2 TAKHLE DĀ•T SI HOVĀŠZĀ•?

NedĀ•le, 27 Ā•erven 2021

Jan Neruda v jednĀ• ze svĀ•ch bĀ•snĀ•- pouĀ•il vĀ•tu: â€žVĀ•-m, Ā•-m jsem byl, byl jsem rĀ•d.â€œ JĀ• se s dovolenĀ•m vĀ•rokem ztotoĀ•uji. I jĀ• jsem byla rĀ•da vĀ•-m, Ā•-m jsem byla. A bĀ•hem mĀ•ho krĀ•tkĀ•ho Ā•ivota jsem si vyzkoušel devatero Ā•emesel. NenĀ• to tĀ•m, Ā•e bych byla nestĀ•lĀ•, ale hodnĀ• jsem cestovala a bĀ•vala jsem (a doteĀ• jsem kaĀ•dĀ• novĀ• pĀ•-leĀ•itosti, neboĀ• jak s oblibou Ā•-kĀ•vĀ•m: â€žNechci umĀ•-t hloupĀ•.â€œ

Abych dosĀ•hla svĀ•ho kĀ•Ā•ho cĀ•le, vyhledĀ•vĀ•m stĀ•le novĀ• vĀ•zvy a chopĀ•m se kaĀ•dĀ• moĀ•nosti, kterĀ• mĀ• mĀ•Ā•e posunout dĀ•l.

Jednou z mnoha pĀ•-leĀ•itostĀ• byla roĀ•nĀ• praxe v internĀ•tĀ• Ā•kole pro tĀ•Ā•ce mentĀ•lnĀ• postiĀ•enĀ• dĀ•ti, kterĀ• by mi pĀ•mi troĀ•e Ā•tĀ•- mohla otevĀ•-t dalĀ•- pomyslnĀ• dvĀ•-ka ke studiu sociĀ•lnĀ• pedagogiky. BohuĀ•el, tento plĀ•n mi jeĀ•tĀ• nevyĀ•jel, ale je peĀ•livĀ• uloĀ•en v mozkovĀ•m Ā•uplĀ•ku, jeĀ• otvĀ•rĀ•m vĀ•dy, kdyĀ• mi pĀ•ijde na mysl: â€žCo jsem v Ā•ivotĀ• jeĀ•tĀ• nezkusila?â€œ

PĀ•iznĀ•m se, Ā•e nemĀ•m tuĀ•enĀ•, jak probĀ•hĀ• Ā•kolskĀ• systĀ•m a socializace tĀ•Ā•ce mentĀ•lnĀ• postiĀ•enĀ•ch dĀ•tĀ• v Ā•esku, ale ve Ā•vĀ•carsku je povinnĀ• Ā•kolnĀ• dochĀ•zka Ā•plnĀ• pro vĀ•jechny, bez ohledu na postiĀ•enĀ•. NezĀ•leĀ•- na tom, Ā•e nĀ•kterĀ• dĀ•ti nedokĀ•Ā•- mluvit, udrĀ•et tuĀ•ku, ani nechĀ•pou vĀ•znam jednotlivĀ•ch slov. MusĀ• do Ā•koly a basta. Ā•kolnĀ• plĀ•n je pak pĀ•izpĀ•soben jejich moĀ•nostem a dispozicĀ•m, aby se mohly pĀ•ipravit na budoucĀ• Ā•ivot v dospĀ•losti.

Skupina dĀ•tĀ•, kterĀ• jsem mĀ•la na starosti, patĀ•ila k tĀ•m Ā•Ā•astnĀ•jĀ•-m, neboĀ• byly plnĀ• mobilnĀ•. JistĀ•, mĀ•ly jistĀ• omezenĀ• motoriky, Ā•i drobnĀ• fyzickĀ• nedostatky, ale mohly se pohybovat vĀ•tĀ•jinou volnĀ•, bez cizĀ• pomoci. CoĀ• pro nĀ•s vychovatele nebyla vĀ•dy vĀ•hoda, neboĀ• jejich elĀ•n pĀ•ipomĀ•nal dvaceti Ā•tyĀ•hodinovou jĀ•zdu na adrenalinovĀ•m kolotoĀ•i. UhlĀ•dat pytel blech by bylo jistĀ• jednoduĀ•jĀ•.

Co do mentĀ•lnĀ•ho postiĀ•enĀ•, to dohnaly neuvĀ•Ā•itelnou vynalĀ•zavostĀ• a spekulantstvĀ•, jeĀ• nemĀ•i obdoby.

NĀ•zvy zastaralĀ•ch diagnĀ•z, kterĀ• mnozĀ• z nĀ•s dodnes pouĀ•vĀ•- jako oblĀ•benou dobĀ•me mĀ•-menou invektivu, v jejich podĀ•nĀ• Ā•plnĀ• ztrĀ•cely vĀ•znam. A tak oblĀ•benĀ•: â€žDebile, Imbecile nebo Idiote!â€œ by se ve srovnĀ•nĀ• s nĀ•imi dĀ•tmi dalo povaĀ•ovat za lichotku, neboĀ• co do postiĀ•enĀ•, to jim na chytrosti rozhodnĀ• nebylo.

Skupina svĀ•Ā•enĀ•ch dĀ•tĀ• byla velmi rĀ•znorodĀ•. NĀ•kterĀ• dĀ•ti se jiĀ• postiĀ•enĀ• narodily, nĀ•kterĀ• se narodily zdravĀ• a zĀ•skaly mentĀ•lnĀ• postiĀ•enĀ• bĀ•hem Ā•ivota buĀ• po Ā•raze, nebo po nepovedenĀ• operaci. Tak jako tak, vĀ•jechny dĀ•ti jsem straĀ•nĀ• milovala a kaĀ•dĀ• 1/2 den s nimi pĀ•inesl Ā•smĀ•vnĀ• zĀ•Ā•itek.

K nĀ•jĀ•- kaĀ•dodennĀ•- prĀ•ci na internĀ•tĀ• patĀ•ilo pĀ•ipravovat dĀ•ti na společenskou interakci. K tomu samozĀ•mejmĀ• patĀ•ilo i stolovĀ•nĀ•, společnĀ• vaĀ•menĀ•,

Äi nÄjvÄjtÄva restaurace. MusÄ-m Ä™Ä-ci, Ä¾e vÄjehny to zvlÄjdaly bravurnÄ, dokonce i ty, kterÄ© se potÄ½kaly s motorickÄ½mi obtÄ-Ä¾emi.

PÄ™i spoleÄnÄ©m stolovÄjnÄ- sedÄl vÄ¾dy jeden vychovatel mezi dvÄma dÄtmi a tak dohlÄ-Ä¾el na sprÄjvnÄ© drÄ¾enÄ- tÄla, pÄ™Ä-boru, popÄ™Ä-padÄ pomohl nakrÄjet maso, Äi pouze udrÄ¾oval spoleÄenskou konverzaci. Jak uÄ¾ to u dÄtÄ- bÄ½vÄj, nÄkterÄ© mÄj rÄjdo to, nÄkterÄ© ono, ale snÄ-st musely vÄ¾dycky vÄjehno, chtÄ nechtÄ.

Jedno z dÄvÄÄjtek milovalo salÄjt Caprese, coÄ¾ nebylo Ä¾ÄdnÄ½m pÄ™ekvapenÄ-m, kdyÄ¾ mÄlo italskÄ© koÄ™eny, ale k smrti nenÄjvidÄlo kousat maso. CoÄ¾ o to, jemnÄ© kuÄ™ecÄ- nebo krÄ-tÄ- masÄ-Äko se pokousalo snadno, ale hovÄzÄ- nebo vepÄ™ovÄ© vyÄ¾adovalo jiÄ¾ jistou nÄjmahu Ä¾vÄ½kacÄ-ho svalu, a na to bylo to dÄvÄÄjtko moc lenivÄ©. My jsme si byli samozÄ™ejmÄ jejÄ-ho lenivÄ©ho rozmaru vÄdomi, a tak jsme jÄ- vÄ¾dy za vynalo¾enou nÄjmahu slÄ-bili oblÄ-benÄ½ salÄjt s mozzarellou, rajÄaty a bazalkou, abychom jejÄ- Ä¾vÄ½kacÄ- svaly nÄjak odÄjkodnili.

TehdejÄjÄ- obÄd nebyl jinÄ½. PodÄjvalo se libovÄ© hovÄzÄ- maso s omÄjÄkou a bramborami. ProtoÄ¾e jsem mÄla ono dÄtko na starosti, nachystala jsem se na plÄjnovanÄ© martÄ½rium pÄ™edem a polo¾ila jsem pÄ™ed ni salÄjt, jakoÄ¾to slÄ-benou odmÄnu za pokousanÄ© maso.

DÄvÄÄjtko se na mÄ usmÄjlo a s chutÄ- si vlo¾ilo kus hovÄzÄ-ho do Äst, nÄjleÄ¾itÄ ho povÄjlelo z jednÄ© strany na druhou, a aby se neÄ™eklo, pÄjrkÄjt do nÄj kouslo.

S radostÄ- mi vlastnÄ-, jak jsem tuto situaci bezbolestnÄ zvlÄjdla, vÄnovala jsem se druhÄ©mu dÄ-tÄti, kterÄ© bojovalo s tupÄ½m noÄ¾em a hrozilo mu pÄ™eseknutÄ-tepny vidliÄkou. Po oÄku jsem sledovala dÄvÄÄjtko, jak s chutÄ- Ä¾uÄ¾lÄj hovÄzÄ- maso a dÄjle jsem rozmÄlÄ-ovacÄ-mu procesu nevÄnovala pozornost.

Po nÄjakÄ© chvÄ-li moje svÄÄ™enkynÄ do mÄ pyÄjnÄ dloubla a ukÄjzala na prÄjzdnÄ½ talÄ-Ä™. Aby se neÄ™eklo, nahÄjzela do sebe jeÄjtÄ pÄjr brambor a vÄ½znamnÄ Äekala na zaslou¾enou odmÄnu.

SpokojenÄj se svÄ½m pedagogickÄ½m pÄ™Ä-stupem jsem jÄ- zaslou¾enou odmÄnu samozÄ™ejmÄ bez okolkÄ dala a lenivÄj Ä¾vÄ½kalkynÄ se do salÄjtu s radostÄ- pustila.

ZdÄjlo se mi, Ä¾e obÄ dÄtka mi svÄÄ™enÄj jsou dobÄ™e obstarÄjna, souboj s pÄ™Ä-borem zaÄ¾ehnÄjn, a tak mi nebrÄjnulo nic v tom, abych se i jÄj vÄnovala svÄ©mu obÄdu.

UÄ¾ pÄ™i prvnÄ-m soustu masa se mi nÄco nepozdÄjvalo, pÄ™i druhÄ©m jsem pojala jakÄ©si podezÄ™enÄ- a pÄ™i tÄ™etÄ-m mi bylo vÄjehno ÄplnÄ jasnÄ©. MilÄj lenivÄj Ä¾vÄ½kalka maso nÄjleÄ¾itÄ oÄ¾uÄ¾lala, v mÄ© nepozornosti ho vytÄjhla z Äst a nasklÄjdala mi ho na talÄ-Ä™ tak, abych si niÄeho nevÄjimla.

Tady by se hodilo rÄ-enÄ- â€žVlk se naÄ¾ral a maso zÄ-stalo celÄ©.â€œ

A pak Ä¾e jsou mentÄlnÄ posti¾enÄ© dÄti hloupÄ©! Dobrodru¾ka VERONIKA

